

PRAVIDLÁ DENNÝCH AUKEIÍ VOĽNÝCH OBCHODOVATEĽNÝCH PRENOSOVÝCH KAPACÍT NA CEZHRANIČNOM PRENOSOVOM PROFILE SK - UA ORGANIZOVANÝCH JEDNOSTRANNE SLOVENSKOU ELEKTRIZAČNOU PRENOSOVOU SÚSTAVOU, A.S. (ĎALEJ „SEPS“)

Na cezhraničných prenosových profiloch¹⁾ vznikajú úzke miesta previsom dopytu nad reálnymi prenosovými možnosťami. Proces pridelenia cezhraničných prenosových kapacít týchto úzkych miest je uskutočňovaný prostredníctvom aukcií.

Aukcia je objektívny, nediskriminačný proces pridelenia cezhraničných prenosových kapacít, eliminujúci špekulatívne chovanie a zodpovedajúci požiadavkám Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943, ktorý má za výsledok rezerváciu prenosovej kapacity na určených cezhraničných profiloch v danom smere. Stanovuje zásady pre riadenie úzkych miest v prenosovej sústave, nutné pre bezpečnú a spoľahlivú prevádzku prenosovej sústavy.

Akékoľvek úkony a kroky vykonávané podľa týchto pravidiel musia byť s ohľadom na rozsiahlosť dátových tokov, časové podmienky realizácie a požiadavky na ochranu a bezpečnosť dát realizované v elektronickej podobe.

Voľné obchodovateľné prenosové kapacity pre jednotlivé obchodné dni budú účastníkom trhu pridelené formou denných explicitných aukcií. Kapacity budú ponúkané ako **jednostranne** zabezpečené s výnimkou ustanovení o predchádzaní škodám a ustanovení, ktoré riešia otázky vyššej moci, stavu núdze a predchádzania stavu núdze v zmysle všeobecne platnej legislatívy SR.

Denná aukcia voľných obchodovateľných prenosových kapacít na cezhraničnom prenosovom profile SK-UA je organizovaná aukčnou kanceláriou. V tomto prípade sa tým rozumie Aukčná kancelária SEPS.

1. Realizácia denných aukcií

Denné aukcie sú s ohľadom na rozsiahlosť dátových tokov, časové podmienky realizácie a požiadavky na ochranu a bezpečnosť dát realizované v internetovom obchodnom systéme e-Portál Damas Energy – prevádzkovateľom je SEPS na internetovej adrese <https://dae.sepsas.sk>. Prístup do e-Portálu Damas Energy je možný prostredníctvom zaručených elektronických podpisov, potvrdených kvalifikovanými certifikátmi, vydanými akreditovanou certifikačnou autoritou. Akákoľvek výmena dát medzi užívateľom a serverom e-Portálu Damas Energy prostredníctvom internetu je zabezpečená proti prečítaniu tretími osobami technológiou SSL šifrovaním. V tomto e-Portále sú zverejňované akékoľvek informácie pre účastníkov aukcie. Podrobné pravidlá pre využitie systému sú obsiahnuté v on-line dokumentácii systému Damas Energy verejne prístupnej na <https://dae.sepsas.sk>. Pri elektronickej komunikácii sa účastník aukcie zaväzuje postupovať podľa pravidiel popísaných v on-line dokumentácii systému Damas Energy.

V prípade závažných technických problémov - napr. všeobecný kolaps internetu, kolaps všetkých internetových pripojení e-Portálu Damas Energy, kolaps e-Portálu Damas Energy (serverov, databázy alebo chyba v aplikácii e-Portálu Damas Energy) - nebude denná aukcia organizovaná a táto skutočnosť nesmie byť predmetom žiadnych kompenzácií. V prípade

¹⁾ Cezhraničný profil je súbor vedení medzi dvomi susediacimi prenosovými sústavami. V tomto prípade ide o profil SK s UA.

závažných technických problémov brániacich dokončeniu dennej aukcie bude denná aukcia zrušená a táto skutočnosť nesmie byť predmetom žiadnych kompenzácií.

2. Podmienky prístupu do aukcie

Na strane SEPS je nutné mať uzatvorenú so SEPS platnú a účinnú Rámcovú zmluvu o prenose elektriny cez spojovacie vedenia. Podmienkou uzavretia Rámcovej zmluvy o prenose elektriny cez spojovacie vedenia so SEPS je uzavretie Zmluvy o zúčtovaní odchýlky s OKTE, a.s. (Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, a.s.).

Prístup do aukcií a využitie rezervovaných kapacít je umožnené iba registrovanému účastníkovi trhu, ktorý spĺňa jednu z nasledujúcich podmienok:

- spĺňa podmienky oboch prevádzkovateľov prenosových sústav (SEPS a UKRENERGO)
- spĺňa podmienky prevádzkovateľa SEPS a jeho protistrana na ukrajinskej strane spĺňa podmienky prevádzkovateľa UKRENERGO.

Pridelené kapacitné práva možno využiť s rešpektovaním princípu n:m (cross-nominácie). Cross-nominácie umožňujú vlastníčkovi kapacitných práv využiť pridelené kapacitné práva s viac ako jedným partnerom na druhej strane hranice.

3. Voľné obchodovateľné prenosové kapacity

SEPS ponúkne oddelene od UKRENERGO v dennej aukcii voľné obchodovateľné kapacity v jednotlivých hodinách dňa, stanovené pre každý smer zvlášť ako rozdiel medzi celkovou obchodovateľnou kapacitou vedenia v danom smere stanovenou oboma prevádzkovateľmi PS a súhrnom potvrdených diagramov prenosov jednotlivých účastníkov trhu pre danú hodinu, ktoré boli deklarované s využitím kapacity pridelennej v príslušnej mesačnej aukcii.

Časť kapacity, pridelennej v mesačnej aukcii, ktorá nebola užívateľmi využitá pre dojednanie prenosu najneskôr do 8:30 hod. CET (CEST) dňa D-2 (D je deň realizácie prenosu), je pridelená v dennej aukcii spolu s prípadným navýšením maximálnej hodnoty celkovej obchodovateľnej kapacity vyplývajúcim z technického posúdenia situácie v sieti uskutočneného SEPS a UKRENERGO.

Voľná obchodovateľná kapacita pre deň D ponúkaná v dennej aukcii je zverejňovaná v e-Portáli Damas Energy v deň D-2 o 9:00 hod. CET (CEST). Kapacita je zverejňovaná pre každú hodinu dňa D, a to zvlášť pre smer z UA do SK a smer z SK do UA.

4. Požiadavka do aukcie na rezerváciu prenosovej kapacity

Pre účasť v dennej aukcii musí byť požiadavka doručená v čase od zverejnenia kapacít o 9:00 hod. CET (CEST) v deň D-2 do 10:00 hod. CET (CEST) v deň D-2. Účastník aukcie podáva ponuky do aukcie prostredníctvom e-Portálu Damas Energy spôsobom a v štruktúre definovanej pravidlami Damas Energy.

Každá požiadavka obsahuje určenie:

1. účastníka aukcie,
2. požadovaného profilu,
3. požadovaného smeru prenosu,
4. obchodného intervalu: obchodného dňa a obchodnej hodiny, ktorej sa ponuka týka – deň a hodina realizácie prenosu

5. Pre každú hodinu dňa objem požadovanej prenosovej kapacity v MW (prirodzené číslo, maximálne rovné zverejnenej ATC v každej hodine)
6. Hodnota ponuky v EUR/MW (max. dve desatinné miesta) v každej hodine – musí sa rovnať nule alebo byť vyššia ako nula.

Vloženie požiadaviek do e-Portálu Damas Energy je účastníkovi aukcie potvrdené správou v e-Portáli Damas Energy. V prípade, že vloženie požiadavky je odmietnuté, je účastník aukcie informovaný o dôvodoch odmietnutia. Akákoľvek komunikácia so systémom je archivovaná a každej správe je priradená časová známka, a to pri odchode správy zo serveru e-Portálu Damas Energy alebo pri prijatí správy na server e-Portálu Damas Energy. Pridelenie časovej známky je realizované podľa systémového času, ktorý je zobrazený v užívateľskom prostredí e-Portálu Damas Energy, na ktorý sú viazané všetky časové uzávierky doručenia údajov.

Ponuka podaná po časovej uzávierke, alebo ponuka nespĺňajúca vyššie uvedené podmienky, nie je prijatá.

5. Aukčná procedúra rezervácie kapacity

Všetky predložené ponuky pre danú obchodnú hodinu sa usporiadajú zostupne podľa ponúkanej ceny. V prípade dvoch alebo viacerých doručených ponúk s rovnakou cenou za MW pre dražené kapacity bude mať prednosť skoršia z nich (rozhodujúcim kritériom je časová známka na ponuke). Ponuky sú zoradené v tomto poradí pokiaľ ponuka nepresiahne hodnotu ATC v sume všetkých predchádzajúcich prijatých ponúk.

Ak celková hodnota požadovanej rezervácie kapacity je nižšia ako ATC alebo rovná ATC, aukčná cena sa rovná nule, t.j. každý účastník aukcie dostane rezervovanú kapacitu podľa jeho ponuky a bezodplatne v úzkom profile.

Ak celková hodnota požadovaných rezervácií kapacity prekročí dostupnú kapacitu pre rezerváciu, cena za rezerváciu kapacít sa určí na základe ponuky s najnižšou ponúkanou cenou („aukčná cena“), ktorú SEPS v procese pridelenia rezervácie kapacít prijala, a to aj v zníženom objeme ponuky.

Všetci účastníci aukcie získavajúci rezerváciu kapacity zaplatia túto aukčnú cenu.

Nasledovná tabuľka, obr. 1, obsahuje príklad:

Aukcia č. 1		Max. kapacita		100	SK-UA	Dátum	26.11.2018	Hod.:	1
dražiteľ	hodnota	hodina	časov.údaj	celk.					
	MW	EUR/MW	hh:mm:ss	MW					
				0					
a	10	1 000	09:10:03	10					licitované
b	20	300	09:15:27	30					10 MW
c	50	250	09:02:14	80					20 MW
b	30	200	09:05:52	110	znižené				50 MW
a	50	200	09:17:08	160	prekroč.				20 MW
d	30	150	09:08:03	190	prekroč.				0 MW
e	20	100	09:10:28	210	prekroč.				0 MW
e	20	90	09:16:34	230	prekroč.				0 MW
a	30	80	09:35:01	260	prekroč.				0 MW
b	110	70	09:49:58	370	prekroč.				0 MW
f	20	100	10:10:03		vylúčené	uzavretie			

Obrázok 1: Denná aukcia

V tomto príklade je poplatok za dennú rezerváciu určený v sume 200 EUR/MW. Ponúkajúca spoločnosť „a“ získava celkovo 10 MW a musí zaplatiť 2000 EUR, „b“ získava celkovo 40 MW a musí zaplatiť 8000 EUR – druhá ponuka ponúkajúcej spoločnosti „b“ je skrátaná.

V prípade, ak všetky predložené ponuky ponúkajú rovnakú cenu za MW pre dražené kapacity a celková požiadavka na rezerváciu kapacít je vyššia ako dostupná kapacita dražená pre rezerváciu, kapacita bude pridelená podľa princípu „prvý prichádzajúci – prvý obslužený“. Rozhodujúcim kritériom je časová známka každej ponuky.

6. Vyrozmene o výsledku aukcie

Aukčná kancelária oznámi prostredníctvom e-Portálu Damas Energy každému účastníkovi aukcie nasledujúce informácie:

1. obdobie rezervácie prenosovej kapacity (deň D),
2. identifikácia profilu a smeru,
3. výška rezervovanej prenosovej kapacity pre daného účastníka aukcie v jednotlivých hodinách v MW,
4. Hodnota platby za získanú rezerváciu kapacity pre každú hodinu v EUR/MW
5. Capacity Agreement Identification (CAI) – jedinečný identifikačný kód priradený pridelenej kapacite aukčným e-Portálom.

Výsledky sú zverejnené do 10:30 hod CET (CEST) v deň D-2.

Kapacita pridelená v dennej aukcii je rezervovaná na celom profile v mene SEPS. Na strane UKRENERGO si účastník aukcie musí požadovanú kapacitu zabezpečiť osobitne.

7. Využitie rezervovanej prenosovej kapacity

Rezervovaním prenosovej kapacity na cezhraničnom prenosovom profile získal účastník aukcie záväzok od prevádzkovateľa SEPS, že tento jeho prenos je uskutočniteľný pri zachovaní štandardnej úrovne spoľahlivosti prevádzky prenosových sústav s výnimkou vyššej moci, stavu núdze a predchádzaniu stavu núdze podľa všeobecne platnej legislatívy SR.

Pre využitie pridelennej kapacity a dojednanie prenosu na strane SEPS musí účastník aukcie vložiť do systému Damas Energy diagramy prenosov zvlášť pre každý smer s rešpektovaním princípu n:m. Diagram prenosu na nasledujúci deň musí:

- byť účastníkom aukcie zaslaný/vložený do systému Damas Energy do termínu D-1 14:30 hod. CET (CEST),
- každý diagram musí obsahovať platnú identifikáciu (EIC kód) partnera na druhej strane hranice, profil a smer prenosu,
- každý diagram musí obsahovať pre každú obchodnú hodinu prenášaný výkon v danej hodine. Táto hodnota musí byť prirodzeným číslom a musí byť najvyššou rovnou hodnote pridelennej kapacity v dennej aukcii,
- každý diagram musí obsahovať CAI priradený kapacite, ktorej využitie je zaslaním diagramu deklarované.

Diagram prenosu zaslaný účastníkom aukcie bude porovnaný s diagramom, ktorý jeho protistrana odovzdala ukrajinskému prenosovému operátorovi UKRENERGO. V prípade nezhodnosti, pokiaľ sa diagramy prenosov nezhodujú len v hodnote prenosu (MW), ale zhoduje sa smer prenosu, bude SEPS akceptovaný prenos s menšou hodnotou. Účastník aukcie je o znížení nominovaných hodnôt v dôsledku nezhodnosti diagramov informovaný správou v e-Portáli Damas Energy. Ak sa diagramy prenosov nezhodujú v smere prenosu, SEPS tento nezhodný diagram neakceptuje - neuskutoční sa žiaden prenos elektriny. Účastník aukcie je o odmietnutí nominovaných hodnôt v dôsledku nezhodnosti diagramov informovaný správou v e-Portáli Damas Energy. V prípade zhodnosti diagramu zaslaného účastníkom aukcie

a diagramu zaslaného ukrajinskému prenosovému operátorovi je diagram účastníka aukcie akceptovaný.

Prijatím diagramu prenosu v e-Portáli Damas Energy a potvrdením systému o úspešnom vložení je dojednaný medzi účastníkom aukcie a SEPS prenos elektriny v danom dni, ktorého sa požiadavka týkala, v rozsahu stanovenom v prijatom diagrame. Obchodný prípad je dojednaný pod číslom, ktoré je automaticky pridelené databázou systému Damas Energy.

Práva na využitie rezervácie prenosovej kapacity sú používané na princípe „use it or lose it“. Zmeny diagramu prenosu po vyššie uvedenej časovej uzávierke sú neprípustné.

8. Postúpenie rezervovanej prenosovej kapacity

Postúpenie kapacitných práv rezervovaných v dennej aukcii nie je možné.

9. Úhrada za management úzkeho miesta

Výsledky denných aukcií kapacít sa finančne uhrádzajú v nasledovných zúčtovacích obdobiach:

Termín vystavenia faktúry	Fakturačné obdobie
5. kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 1.-5. obchodný deň v danom mesiaci
10. kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 6.-10. obchodný deň v danom mesiaci
15. kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 11.-15. obchodný deň v danom mesiaci
20. kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 16.-20. obchodný deň v danom mesiaci
25. kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 21.-25. obchodný deň v danom mesiaci
posledný kalendárny deň v danom mesiaci	fakturácia za 26.-posledný obchodný deň v danom mesiaci

Ak termín vystavenia faktúry pripadne na deň štátneho sviatku, sobotu alebo nedeľu, faktúra bude vystavená v nasledujúci pracovný deň.

Účastník aukcie prevedie fakturovanú sumu na účet SEPS uvedený na faktúre. Faktúra bude splatná do 5 pracovných dní od dátumu jej vystavenia.

Faktúry pre účastníkov aukcie z EÚ musia obsahovať všetky požadované údaje v súlade so zákonom o DPH, platným na Slovensku a v EÚ. V EÚ je to zákazník, kto uplatňuje a odvádza DPH. SEPS vystavuje faktúry za služby bez DPH a informuje účastníkov aukcie o ich daňových povinnostiach (uplatňuje sa mechanizmus „reverse charge“). Faktúry pre účastníka aukcie, registrovaného ako platiteľa DPH na Slovensku, budú vystavené vrátane DPH.

Na základe týchto Aukčných pravidiel je SEPS oprávnená fakturovať úrok z omeškania vo výške 1M EURIBOR + 8 % p.a. (pri 360-dňovom účtovnom roku), z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Pre výpočet úroku sa použije hodnota 1M EURIBOR, ktorá je platná k prvému dňu omeškania s platbou. Ak 1M EURIBOR nedosiahne kladnú hodnotu (záporná hodnota), pri výpočte úroku sa použije 1M EURIBOR rovný nule. Úrok z omeškania je splatný do 14 kalendárnych dní od odoslania jeho vyúčtovania faxom. Faktúra bude zaslaná účastníkovi aukcie aj doporučene na adresu jeho sídla.

Účastník aukcie musí uhradiť všetky bankové poplatky. Dátumom platby je dátum, kedy bola daná suma pripísaná na uvedený účet SEPS. Faktúry musia byť uhradené najneskôr v deň splatnosti uvedený na faktúre, bez poplatku a bez zrážky a/alebo vyrovnanie (prijatie platby na účet SEPS). V prípade, že faktúra nie je uhradená riadne a včas, účastník aukcie bude bezodkladne vylúčený z aukčného procesu až do finančného vysporiadania všetkých záväzkov.

Ak takýto časový limit uplynie v deň štátneho sviatku, v sobotu alebo v nedeľu, platba je splatná v nasledujúci pracovný deň.

Prenosové poplatky, ako sú okrem iného prenosové poplatky vyplývajúce z cezhraničnej tarifikácie, vrátane všetkých relevantných a prípustných poplatkov sa budú účtovať oddelene od platby za riadenie preťaženia.

10. Krátenie rezervovanej kapacity

Rezervovaná prenosová kapacita môže byť predmetom krátenia v prípadoch, kedy SEPS zistí, že existuje riziko, že rezervovanú prenosovú kapacitu nie je možné garantovať v dôsledku vzniku havarijnej situácie, v ktorej SEPS musí urýchlene konať s cieľom zabezpečiť bezpečnú a spoľahlivú prevádzku prenosovej sústavy.

Oznámenie o krátení rezervovanej prenosovej kapacity musí byť zverejnené do 14:30 hod. CET (CEST) dňa D-1 (D je deň prenosu) na internetovej stránke SEPS a v aukčnom e-portáli. Okrem toho Aukčná kancelária SEPS bezodkladne informuje všetkých účastníkov aukcie, ktorým bola skrátaná rezervovaná prenosová kapacita, telefonicky, resp. správou poslanou e-mailom o dátume, dobe trvania a rozsahu krátenia rezervovanej prenosovej kapacity a o novej potrebe predloženia nových opravených diagramov cezhraničných prenosov.

Pri krátení prenosových práv je uplatňovaný princíp pro-rata, tzn. prenosové kapacity sú skrátané všetkým dotknutým účastníkom aukcie v pomere, v akom bola skrátaná celková výška pridelennej prenosovej kapacity. Výška prenosovej kapacity, ktorá zostane účastníkovi aukcie po jej proporcionálnom skrátení, bude zaokrúhľená nadol na celé MW.

Krátenie rezervovaných prenosových kapacít je zohľadnené pri fakturácii za rezerváciu prenosových kapacít pridelených v denných aukciách. Za skrátané prenosové kapacity nebude fakturovaný žiadny poplatok. Výnimku predstavuje prípad vyššej moci, kedy účastník aukcie nemá právo na žiadnu kompenzáciu za skrátané prenosové kapacity.

11. Riešenie sporov

Účastník aukcie a Aukčná kancelária SEPS vynaložia všetko úsilie, aby prípadné spory vyplývajúce z procedúry denných aukcií boli urovnané cestou zmierenia. O sporných veciach rokujú k tomu splnomocnení zástupcovia účastníka aukcie a Aukčnej kancelárie SEPS. Strana, ktorá uplatňuje nárok, je povinná písomne vyzvať druhú stranu k riešeniu sporu, pričom spor popíše, ak je nárok oceniteľný peniazmi, uvedie sa tiež čiastka, na ktorú svoj nárok hodnotí, alebo definuje požiadavku a predloží dôkazy, o ktoré svoj nárok opiera. Výzva sa doručí druhej strane osobne alebo doporučeným listom.

Ak nedôjde k dohode do 30 dní od odoslania výzvy k riešeniu sporu podľa týchto pravidiel a podľa práva Slovenskej republiky, môže Aukčná kancelária SEPS alebo účastník aukcie podať žalobu na príslušnom súde v SR.

Kontaktné údaje Aukčnej kancelárie

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
Aukčná kancelária SEPS
Mlynské nivy 59/A
824 84 Bratislava 26

E-mail: damas@sepsas.sk
Tel: +421 2 5069 2804
Fax: +421 2 5069 2817